

2008 yılında Türkiye Cumhuriyeti **FELAKETİN EŞİĞİNDE**

Önsöz

Türkiye Cumhuriyeti bir felaketin eşliğinde. Felaketin kaynağında, Türkiye Cumhuriyeti'ne karakterini veren, ona başından beri egemen olan sermaye sınıfının, kendi bencil sınıf çıkarları doğrultusunda, yıllar boyunca sömürdüğü, talan ettiği ve emekçi halk için bir kabusa çevirdiği güzel ülkemizi emperyalist yağmaya tamamen açık hale getirecek öldürücü darbeyi kabullenmesi, benimsemesi ve bu darbeden medet umması yatmakta. Türkiye burjuvazisi, bu coğrafyaya kattığı tek değer olan ve emekçilerin sahip çıkmak konusunda tereddüt etmeyeceği cumhuriyetin kazanımlarını ortadan kaldırmaya karar verdi.

Bu bir geriye dönüştür, bu bir karşı-devrimdir, bu karanlığa teslim oluşttur.

Türkiye Komünist Partisi, artık yalnızca emekçi halkımıza, yurtseverlere, sömürgeleşmeyi kabul etmeyenlere ait olan bu kazanımları savunmak konusunda hiçbir tereddüt göstermeyecektir. Açgözlü bir sınıfın dondurduğu, fakirleştirdiği ve şimdi tamamen elden çıkarmak istediği değerler emekçilerin elinde ve yepyeni bir çerçeveye yerleştirilerek yaşama olanağı elde edecektir.

Cumhuriyetin kazanımlarını savunmak ise, bugün, sosyalizmin gündemindedir. Tasfiye edilmekte olan 1923, ancak sosyalist devrimci bir silkiniş ile yeniden tarihsel değer kazanabilir.

Emperyalizme karşı olup bugünkü sömürü düzenini korumak... Dinci gericiliğin yaşamın her alanına egemen olmaya başlamasından rahatsız olup aydınlanma kavgasını burjuva modernizminin korkak ve ikiye bölünmüş hesaplarına teslim etmek...

Bütün bu yaklaşımlar bir demagoji değilse eğer, geçmişte kalmış, sahiplerini trajik bir sona taşımıştır.

Kapitalizm Türkiye Cumhuriyeti'ni felaketin eşğine getirmiştir.

Türkiye'nin ekonomisi, siyaseti, ordusu, yer altı ve yer üstü zenginlikleri, kültürü teslim alınmıştır. Emperyalist barbarlığın marifeti bölgesel savaşlar kapımızı çalmaktadır. Bölünme, parçalanma, daha kötüsü Türkler ve Kürtler arasında bir iç savaş olasılık dahilindedir.

Türkiye'de cumhuriyet fikri işbirlikçilerden, dincilerden, liberal mandacıardan, faşistlerden, bir bütün olarak burjuva sınıfından kurtarılmalıdır.

Onlar "cumhuriyet" yükünden kurtulmadan, Türkiye onlardan kurtulmalıdır.

Abartılı mı? Kısa bir gezintiye çıkalım, Türkiye'nin gerçeklerine kabaca göz atalım. Çizdiğimiz tablonun eksikliği çok, fazlası yoktur.

Evet, Türkiye bir felaketin eşliğindedir. Türkiye'yi bu felaketten kurtaracak biricik güç emekçi halkımızdır. Yaklaşan felaketin boyutları ürkütücü, ülkeyi felakete sürükleyen güçler acımasızdır. Buna karşın, biliyoruz ki, başaramayacaklar.

Mücadele edersek...

Biz başarırız!

Türkiye Komünist Partisi
20 Temmuz 2008

Türkiye bu hale nereden ve nasıl geldi?

Türkiye Cumhuriyeti bir kurtuluş savaşının ürünü oldu. Osmanlı'nın dağıtılması ise emperyalizmin Balkanlar'dan Anadolu'ya, Ortadoğu'dan Asya içlerine uzanan geniş ve son derece önemli bir bölgeye yönelik egemenlik projelerinin...

Kapitalist Batı ile arasındaki mesafeyi 18. yüzyılın sonlarından başlayarak kapatmaya çalışan Osmanlı'nın, bu uğraşında benimsediği strateji, Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihine ışık tutmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun inişli çıkışlı batılılaşma serüveni, dünyanın egemen merkez ülkelerinin oluşturduğu “birinci lig”e çıkma çabasıdır. Osmanlı modernleşmesi, sömürgeciliğin ve yayılmacılığın temel kural olduğu bir dünyada, bu kuralları karşısına almamış, kural koyan ve uygulayanlardan bir tanesi haline gelmeyi hedeflemiştir. Ülkenin o günkü toplumsal yapısı, siyasal gelenekleri başka türlüünü mümkün kılmıyordu.

Bu, beyhude bir çabaydı. Osmanlı ülkesi, kapitalistleşme ve burjuva devrimleri trenini, bir dizi tarihsel nedenle kaçırmıştı bir kere. Birinci lige, artık kimlik kartında “eski imparatorluk” yazanlar değil, dünya egemenliği arayışını kapitalist ekonomik ve sosyal temellere oturtanlar girebiliyordu.

Tarihsel açmaz, Osmanlı ekonomisinin ilerleme adına dünyaya açılıp dünya kapitalizminin rekabetine dayanamamasında, büyük bir borç tuzağına yuvarlanıp maliyenin kontrolünün resmen devredilmesinde, Osmanlı kimliğinin uluslaşması süreci yaşayan Hıristiyan halklar için anlamını süratle yitirmesinde, yabancı ülkelerin iç işlerine karışmasının sıradanlaşmasında, nihayet emperyalist-sömürgeci cepheye doğrudan doğruya ülkeyi parçalama planlarının yapılmasında örneklendi.

Osmanlı devleti rotasını batıya çevirmekten başka bir şey yapamazdı. Ve batı yönündeki yolculuğun karaya oturarak son bulması kaçınılmazdı. Birinci Dünya Savaşı'nda “büyük devletler”in arasında ezilen Osmanlı, savaşın bitiminde işgale ve bölünmeye uğradı. Emperyalizmin bölgemizi, ekonomik ve siyasi çaresizliğe düşmüş olsa da, bağımsız ve büyük bir ülkeye baskı uygulayarak değil, çok daha doğrudan yöntemlerle, açık işgal ve sömürgeleştirme ya da manda rejimleriyle yönetmeyi tercih ettiği, son ana kadar görülmek istenmemiştir.

Ulusal kurtuluş savaşı bu emperyalist kararın reddedilmesidir.

Reddeden kadroların ve bu ret üzerinden şekillenen siyasi hareketin, Osmanlı egemen çevrelerinin içinden çıktığı doğrudur. Dağıtılan Osmanlı ordusu ve bürokrasisinin bir kesimi, bir yeniden yapılanma arayışına girmiş, yeni aydınlarla, yerel güçlerle buluşmuş, ve bu buluşmaya da Osmanlı-Türk tarihinde ender rastlanan halkçı bir karakter kazandırılmıştır.

Osmanlı-Türk modernleşme sürecinde, mazlum bir halk olarak yeni bir ülke kurma girişimi, 1919-1922 Kurtuluş Savaşı'na ve onun önderliğine aittir.

Ancak Osmanlı nasıl gelişmek, ilerlemek, çağdaşlaşmak denince kapitalist batıya yönelmekten başka bir şey anlayamamış ve bundan öte bir alternatif tarihsel olarak söz konusu olamadıysa, yeni Türkiye de yetişeceği ve geçmeye çalışacağı “uygarlığa” giden yolu kapitalizmden başka bir biçimde tarif edemedi. Çünkü bu tür tarihsel kararlar iyi niyetle, liderlerin kişisel veya grup olarak kullanacakları tercihlerle değil, sosyal-sınıfsal altyapının çizdiği çemberin içinde verilirdi...

Yeni Türkiye, daha kurtuluş mücadelelerini verirken, yolunu kapitalizm olarak belirlemişti. Temel perspektif değişmiyordu. Türkiye, dünyanın egemenlerinin doluştuğu ve 20. yüzyılın başında kendisini düpedüz kovan lige yeniden girmek için uğraşacaktı.

Yaklaşık bir yüzyıllık yeni bir sürecin sonunda, bugün ülkemizin içinde bulunduğu ortam bu tarihsel analogiyle belli ölçülerde anlaşılabilir. Gerçekten de, Türkiye, Osmanlı'nın son dönemine benzer biçimde ekonomisinin, maliyesinin denetimini yitirmiş, iç siyaseti dış dinamiklerin belirlenimi altına girmiş, dış kaynaklı provokasyonlar gündelik olaylara dönüşmüş, ülke nüfusunu oluşturan farklı kökenler birbirlerinden uzaklaşmaya başlamış, egemen güçler bu sömürgeleşme sürecini rant kaynağı olarak algılar olmuş, hatta devlet mekanizması da çözülmeye yüz tutmuştur...

Kemalist önderlikli Kurtuluş Savaşı'nın bulunduğu bir tarihsel şans ise bugün hiç gündemde yoktur. O şans, emperyalist planları reddetmekte ortaklaşılacak güçlü bir komşu ülkeydi: 1917 Ekim Devrimi'yle sömürgeci bloktan kopan sosyalist Rusya.

Kurtuluş Savaşı, devrim Rusyası'nda kelimenin gerçek anlamıyla bir stratejik müttefik buldu. Somut olarak da silah yardımı, mali destek, bir cephenin eksilmesi, emperyalistlerin ilgi alanının dağılması...

20. yüzyılın bu ilk döneminde 1917 Ekim Devrimi ve Anadolu Kurtuluş Savaşı emperyalizmin bölgemizdeki dolaylımsız egemenlik arayışını durduran iki önemli tarihsel eylemdir.

Cumhuriyet büyük bir tarihsel ilerlemedir. Meşruiyetini emperyalizme karşı duruşundan, ülkeyi yıkıma taşıyan eski rejimden kopuş kararlılığından alır. Balkanlar'dan Ortadoğu'ya kadar bir dizi kukla devletin ve işgal bölgelerinin yerine modern ve bağımsızlık iddiası taşıyan bir cumhuriyet ülkesi kurulmuştur. Halk, tebaadan yurttaş evrilmiştir. Siyasal iktidar dinsel referanslardan çıkarılmış, eşitsizliklere dayansa da, maddi temellere oturtulmuştur.

Ancak yeni cumhuriyetin sınıf karakteri başından bellidir ve bu sınıf karakteri söz konusu tarihsel ilerlemenin frenine tüm gücüyle basmıştır. Birinci İzmir İktisat Kongresi'nin ilan ettiği ve aslında Osmanlı'dan devralınan piyasacı yönelim, yeni re-

jimin Sovyet dostluğunu gerçek bir stratejik ittifak olarak değil emperyalist batıyı tehdit amaçla kullanması, cumhuriyetin solunun budanması ve halkçı karakterinden arındırılması... Bütün bunlar kısa süre içinde anti-komünizm ve anti-Sovyetizm olarak belirginleşmiştir.

Sanki Osmanlı'nın 19. yüzyılda denediği ve karaya oturttuğu batı yolculuğunu, Cumhuriyet ikinci bir kez denemeye karar vermiştir.

Türkiye Cumhuriyeti, emperyalist-kapitalist dünyaya, "beni büsbütün kaybedersin" tehdidinde bulunup durmuş, giderek emperyalizmin anti-komünist yöneliminde bir koçbaşı, bir ileri karakol niteliği kazanmıştır. Türkiye egemen güçleri İkinci Dünya Savaşı'nda Nazilerin Sovyet cephesinde zafer haberlerini umutla beklemiş, savaşın sonunda herkesin daha fazla özgürlük beklediği günlerde, soğuk savaşın başını çekmeye yönelmiştir.

Bu politika içeriye ve dışarıya dönük boyutlarıyla bir bütündür.

Türkiye'nin cumhuriyet devriminin aydınlanmacılığının yarıda kalmasıyla, rotanın baştan itibaren kapitalizme çevrilişi birbirinden ayrılamaz. Türkiye'nin dönüşüm geçirmiş bir sömürücü zengin sınıfın egemenliğine girmesinin, ayrılamaz yüzü baskıcı bir rejimin kurulmasıdır. Türkiye, mazlum halklara esin kaynağı ve dost olacağı yerde, dünyaya yeni-sömürgecilikle aynı pencereden bakmayı başlamış, kendi içindeki etnik ve ulusal eşitsizlikleri giderme imkanını yitirmiştir.

Sömürüye dayanan bir düzenin ilerleme, sanayileşme atağı yapması mümkün değildir; çünkü sömürücü kapitalist sınıf planlamadan değil yağmadan yanadır; çünkü sanayi devriminde bir tren kaçmışsa, yeni bir hamlenin ön koşuyu bir halk hareketine dayanmaktadır. Oysa yeni egemen güçler, eski mülkiyet ilişkilerini ve toplumsal yapıyı devrimci bir tarzda değiştirmekten kaçınmışlardır.

Kapitalist Türkiye, ulusal kurtuluş savaşı ve cumhuriyet devriminin, bağımsızlık, laiklik gibi temel kazanımlarının altının oyulması demektir. Türkiye'nin NATO'ya girdiği on yıl boyunca tarikatların serpilip boy atması rastlantı değildir.

Bu yol, kendi içinde açmazları biriktirip devretmektedir. Kürtlerin kendilerini Türklerle birlikte ortak bir anavatanın sahibi hissetmelerinin yolunun ne olduğu bellidir. Yoksul Kürt köylüleriyle ittifak kurmak ve ortaçağa ait egemenleri tasfiye etmek... Bu yapılırken Kürt kimliğini, kültürünü özgürleştirmek, Türk kimliği ve kültürüyle el ele gelişiminin önünü açmak...

Halktan ve radikal dönüşümlerden kaçınmayı ilke edinen bir düzen bu biricik yoldan kaçmış, Kürt halkını aşağılayıp dışlama, Kürt egemenlerinin önderliğine terk etme, kuvvet yoluyla bastırma ve o eski egemenlerle çıkarıcı ittifak ilişkileri denemeyi tercih etmiştir.

Kapitalist Türkiye, eski Hıristiyan burjuvaziye servetine el konacak bir hazine olarak bakmış ve zenginiyle yoksulluyla bu kesimleri tasfiye etmeyi seçmiştir. Bugün

Türkiye'nin en zengin holdinglerinin birçoğunun sermaye birikiminin izi sürüldüğünde Çukurova ve orta Anadolu'daki Ermeni, İstanbul ve batıdaki Rum tasfiyelerine varılacaktır. Sermaye el değiştirirken, geriye milliyetçi düşmanlıklar, tarihsel nefretler ve komşularıyla çözülmez sorunlar kalmıştır.

Her başlıkta çözümsüzlük üreten kapitalist yol, Türkiye'yi kapitalist ekonomi yasalarının ayrılmaz bir diğer unsuru, anarşi ve krizlere karşı da savunmasız hale getirmiştir. Türkiye yerüstü ve yer altı kaynaklarına sahip çıkamamış, kalkınma stratejisine hiçbir zaman sahip olamamış, bir ileri iki geri temposuyla yoksul ve az gelişmiş bir ülke olmaya devam etmiştir.

On yılı aşkın süredir bütün dünya, batılı ülkelerde yasadışı ama devlet içi kontrgerilla örgütlenmelerinin, "komünizm tehlikesi"ne, yani olası sosyalist, emekçi kalkışmalarına karşı oluşturulduğunu ifşa ediyor. Türkiye'de de olan budur. Kapitalist Türkiye, emperyalist batıya benzemeye ve bu amaçla ona yaranmaya çalışsa dursun, NATO ülkemize, sosyalizme gitmeye kalkarsa patlatmak üzere nükleer mayın bile döşemiş, kontrolündeki kontrgerilla aracılığıyla siyaseti yönlendirmiş, sayısız provokasyon, cinayet, katliam düzenlemiş, darbeler yaptırmıştır.

Bu çıkmaz yol sol, aydınlar ve emekçiler tarafından elbette sineye çekilmemiştir. 1920'de kurulan Türkiye Komünist Partisi ulusal kurtuluşun bir toplumsal kurtuluşla tamamlanması gerektiğini savunmuş, emperyalizme karşı mücadelede yerini almış, ama şiddetle tasfiye edilmek istenmiştir. On yıllar boyunca TKP, yeniden bağımlı hale gelen, yağmacılığın kural haline geldiği, ayrımcılığın ve siyasal baskıların yerleşiklik kazandığı ülkede biricik devrimci odak olarak, bütün olumsuz koşullara karşın Türkiye aydın ve işçi hareketine mayaya çalmıştır. 1960'larda daha önceki girişimlere oranla çok daha güçlü bir dinamik olarak ortaya çıkan sol hareketin kaynaklarında, kuşkusuz ilerici, barışsever, halkçı, marksist aydınlar olarak, ileri işçiler, sendikacılar, halk önderleri olarak bu mayaya vardır. Ulusal kurtuluşun toplumsal kurtuluşla tamamlanması tezidir Türkiye'nin 1960'larda ve 70'lerde yaşadığı açılımın kaynağı...

Bu büyük dinamizm, ülkemizin biricik çıkış kanalını temsil eden hareketlilik, 12 Mart ve 12 Eylül darbeleriyle yok edilmek istenmiştir.

Kapitalist cumhuriyet, topraklarımızda sergilenen ikinci batı serüveninde anti-komünizm ve anti-Sovyetizmin anahtar olduğu kanısındaydı. Emperyalizmin Türkiye'nin stratejik önemine muhtaç olması bir model haline gelmişti. Dünyanın ege-menleri, Osmanlı'ya yaptıklarını Türkiye'ye tekrar edemeyeceklerdi; çünkü komünizme karşı ona ihtiyaçları vardı...

1991 bu modelin de çöküşüdür.

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin yaşadığı çözülsüz, daha doğrusu 20. yüzyılın son on yılına damga vuran karşı-devrim, dünyamızda savaşların, işgallerin, ırkçılı-

ğın, gericiliğin önünü açmış, bir yeni barbarlık dalgası yükselmiştir. Bütün dünyada emekçilerin haklarının gasp edilmesi, örgütsüzlüğün kural haline gelmesi, halkların yoksullaşması, akıl almaz eşitsizlikler... Türkiye de bunlardan payını aldı. Ancak, kuruluşunda yolu 1917 sosyalist devrimiyle kesişen Türkiye'nin, bu devrimin yaşadığı yenilgiden daha karmaşık biçimlerde etkilenmesi anlaşılır bir durumdur.

1991'le birlikte dünya kapitalizminin Türkiye'ye duyduğu ihtiyaç ortadan kalkmıştır. Türkiye egemen güçlerinin o zamandan beri ezberleri dağılmıştır. Emperyalizm, Ortadoğu'ya bir kez daha yarı bağımlı yapılarla, kendi karar mekanizmalarına ve manevra alanlarına sahip ulus-devletler dolayısıyla değil, doğrudan yönetme niyetiyle bakmaya başlamıştır. Afganistan ve Irak, iki istisnai örnek değil, emperyalizme bağımlılığı esas alan stratejilerin geleceğinin aynasıdır. Üstelik Ortadoğu'ya bakıldığında yeni tip, dolayimsız biçimlerde tesis edilecek bir emperyalist hegemonyanın öncelikle hangi devletleri/ülkeleri sarsmayı önüne koyacağı açıkça görülür. En başta kuşkusuz Türkiye ve İran gelmektedir.

İran bir yana; bizim ülkemiz içinden geçtiğimiz dönemde, Osmanlı devletinin son yıllarında olup bitene hayli benzer yollarla; provokasyonlarla, ekonomik diz çöküşle, iç karışıklıklarla, bölünme tehditleri ve hatta senaryolarıyla, bu arada egemen güçlerin kendilerini bu ihanet sürecinin parçası haline getirmeleriyle sürüklenir haldedir. Emperyalizm bölgesel egemenliğini, bir zamanlar komünizme karşı sağlam basmasını tercih ettiği araçları devreden çıkararak doğrudan tesis etme kararlılığındadır. Yeni Dünya Düzeni dedikleri işte bu doğrudan egemenlikten başka bir şey değildir.

Bu karar Ekim Devrimiyle dostluk ilişkisi içinde ve emperyalist planları savaşla reddeden Türkiye Cumhuriyeti'nden bir tarihsel intikam almaya dönüşmektedir. Türkiye toplumu çözülmekte, Türkiye Cumhuriyeti'nin kazanımları yok edilmektedir.

Dizginlerinden boşanan kapitalist sömürü, yüzyıllar öncesinin vahşi kapitalizm dönemine geri dönmektedir. Emekçiler ağır bir sömürüye tabi tutulurken, doğal olarak bu saldırıya gericiliğin bütün türleri eşlik etmektedir...

2008 yılında komünistler, ülkeye bu saptamanın merceğinden bakıyorlar.

Bu mercekten bakıyoruz ve Cumhuriyetin tarihsel kazanımlarına sahip çıkıyoruz.

Bu mercekten bakıyoruz ve ülkemize sahip çıkıyoruz.

Bu mercekten bakıyoruz ve ülkeye sahip çıkmanın biricik tutarlı programının sosyalizm olduğunu iddia ediyoruz.

Bu mercekten bakıyoruz ve ülkeye sahip çıkmanın yolunun işçi sınıfının ayağa kalkması olduğunu bütün çıplaklığıyla görüyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti'ni “dönüştürme” planı

Türkiye kapitalist bir ülkedir. İktidarda burjuva sınıfı vardır. Devlet, bütün kurumlarıyla sermaye egemenliğinin pekiştirilmesi, korunması amacıyla ve emekçi sınıflara karşı baskı aracı olarak örgütlenmiştir.

Türkiye bağımlı bir kapitalist ülkedir. Kurtuluş savaşı henüz sonlanmadan başlayan pazarlıklar, Türkiye'yi adım adım emperyalist ülkelerin denetimine sokmuş, kapitalizm gelişip uluslararası dengeler değiştikçe, Türkiye'nin emperyalist sisteme eklemelenme noktaları da güçlenmiştir. Sınıfsal egemenlik ile bağımlılık ilişkileri arasında kopmaz bir bağ ve zorunluluk ilişkisi bulunmaktadır.

“Dönüşüm” planı, Kurtuluş Savaşı ile ortaya çıkan görelî özerklik ve “ulus devlet”e belli bir hareket alanı sağlayan dengenin radikal biçimde değiştirilmesini, hatta ortadan kaldırılmasını; “devlet”i sınıf karakterini gizlemek için göstermek durumunda olduğu ideolojik, ekonomik, hukuki ve siyasal özenin maliyetlerinden kurtaracak düzenlemelerin yapılarak açıktan piyasacı bir devlet örgütlenmesine geçilmesini; dünyadaki eğilimlere uygun bir biçimde yerelleşme dinamiklerinin önünü açacak ve merkezi iktidarın otoritesini dağıtacak düzenlemelerle uluslararası sermayenin hareketlerine mutlak özgürlük kazandırılmasını; emperyalizmin bölgesel projelerine daha kolay uyum sağlayacak ve koşullar elverdiğince daha küçük siyasal birimlere geçişe olanak sunacak bir idari yapının oturtulmasını; dönüşümü hızlandıracak, bölgesel açılımlarda kullanılabilir ve emekçi kitlelerin “bağımsız” çıkışını engellemeye yardımcı olacak islamcı ve milliyetçi ideolojilerin yeniden yapılandırılmasını ve onların neo-liberal bir eksene yerleştirilmesini içermektedir.

Bu plan, emperyalistlerin ve Türkiye burjuvazisinin planıdır.

“Dönüştürme” planını ancak, bağımsızlığı, egemenliği, aydınlanma düşüncesini emek ekseninde yeniden üretmek sermaye diktatörlüğüne son verecek olan sosyalist devrim bozabilir.

Cumhuriyeti kemiren sermaye diktatörlüğü

1. HALK DÜŞMANLIĞI

Süreç: Cumhuriyetin hemen başından itibaren sistem halkın siyasetten uzak tutulması üzerine kurulmuştur. Kuruluştan bu yana, “kitle desteği”, en gerekli anlarda bile, son derece kontrollü ve halkın “bağımsız” davranma eğilimi içine girmesinin bütün yolları kapatılarak sağlanmak istenmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından bir kez daha denenen ve kalıcı hale geldiği söylenen “çok partili siyasal yaşam”, toplumun siyasete katılımı konusunda bir iyileşme anlamına gelmemiştir.

Kriz: Bugün toplumda biriken hoşnutsuzluk ve değişim talepleri, emperyalist ülkeler ve sermaye sınıfı tarafından arzu edilen “dönüşüm” için kullanılmaktadır. Yine aynı kontrol mekanizmaları devreye sokulmuş ve halkın kendi çıkarları doğrultusunda siyasallaşmasının bütün olanakları ortadan kaldırılmıştır. Cumhuriyetin yerleşik kurum ve alışkanlıkları ile “dönüşüm”ü dayatan öznel güçler ve nesnel gereksinimler arasında bir gerilim yaşanmaktadır.

Devrimci çıkış: “Dönüşüm”ün emekçi kitleler üzerindeki yıkıcı etkisi, bugüne kadar halka düşmanlığı ilke edinen “statüko”ya sahip çıkarak savuşturulamaz. Halkın “dönüşüm”ün yıkıcı etkisine karşı kendisini savunabilmesi için işçi sınıfı önderliğinde “statüko”nun dayattığı kalıpları aşan, bağımsız bir siyasal çıkış gerçekleşmelidir. Cumhuriyetle birlikte elde edilen tarihsel kazanımlarla sermaye diktatörlüğünün kurumsal yapısını ayrıştırmak da ancak bu bağımsız çıkışın ürünü olacaktır.

2. SINIF KİNİ ve ANTI-KOMÜNİZM

Süreç: Sermaye egemenliği, güvensizlik ve korku üzerine kurulmuştur. Cumhuriyetin kuruluşundan önce zayıf Türkiye burjuvazisinin yine zayıf Türkiye işçi sınıfına karşı saldırgan ve baskıcı tutumu daha sonra da devam etmiş, emekçi kitlelerin siyasal bir güç haline gelmemesi için kimi zaman paranoyaya varan önlemler alınmıştır. İşçi sınıfının gelişmesi ve zaman içinde örgütlü mücadele pratiği içine girmesine paralel olarak bu önlemler de artmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi emekçilere dönük zorbalıklarla yazılmıştır. Bunun doğal sonucu, sol düşmanlığı ve anti-komünizmdir.

Kriz: Bugün “dönüşüm”ün kimi sonuçlarından rahatsızlık duyan güçlerin elini kolunu bağlayan onların sınıfsal refleksleri ve genetik sol düşmanlığıdır. Türkiye'nin egemen sınıfı bir bütün olarak “dönüşüm”ün zeminini uzun bir süre boyunca oluşturmuş, 12 Eylül'de “dönüşüm” için ilk itkiyi vermiş, daha sonrasında süreci hızlan-

diran açılımları onaylamıştır. Bu mutabakatın arkasında işçi sınıfından duyulan korku, sola dönük nefret ve halk düşmanlığı yatmaktadır. Bu genetik kodlar “dönüşüm”ün önünü açarken, “dönüşüm”den kaygı duyanları çaresiz ve şaşkın duruma düşürmüştür.

Devrimci çıkış: Türkiye'nin “dönüşüm”e direnebilmesi için kendini kuşatan korku ve düşmanlığa karşı açıktan meydan okuyan, sermaye diktatörlüğünün genetik kodlarının toplumda yarattığı çürümeyi parçalayıcı tavır geliştiren bir sola gereksinim vardır. Sermaye cephesinin solu şu ya da bu hesap için kullanmaya dönük her tür arayışının ikiyüzlülüğü ve sahteliği teşhir edilmeli, bu tarihsel dönemde işçi sınıfını tamamen kişiliksizleştirmek anlamına gelen “solu yedekleme” girişimleri sonuçsuz bırakılmalıdır.

3. CUMHURİYET'İN KAZANIMLARINI TAŞIYAMAMAK

Süreç: Türkiye'de gecikmiş burjuva devrimi, emperyalist işgal koşullarında ve 1917 Ekim Devrimi'nin yarattığı özgün atmosferde tarihsel açıdan yüzünü sola dönen değerlerle hareket etmek durumunda kalmıştır. Ulusal egemenlik, bağımsızlık, aydınlanmacılık, devletçilik, cumhuriyetçilik gibi değerler, daha önceki burjuva devrimlerine içkin özellikler oldukları kadar, 20. yüzyılın başlarında olanca ağırlığını hissettiren emperyalizm karşısında konumlanma gereksiniminin de ürünüdür. Sol eşitlikçi, özgürlükçü ve ilerlemeci temelleri sayesinde, kurtuluş savaşından itibaren dönemin öne çıkan değerlerine kendi damgasını vurmak açısından burjuvaziden çok daha fazla olanağa sahipti. Burjuva iktidarının daha baştan itibaren sola karşı estirdiği terörün bir nedeni de, bu “rakip”ten ciddi ölçülerde çekinmesi, altındaki zeminin kaymasından korkmasıdır.

Kriz: Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşunda ortaya koyduğu değerleri demagoji düzeyinde dahi taşıyamaz hale gelmiştir. Ancak sorun, sermaye egemenliğinin bazı yüklerden kurtulmasına indirgenemez. Söz konusu değerlerin ekonomik, siyasal ve kültürel yaşamda bazı karşılıkları vardır. Büyük sayılabilecek bir ülkede düzenin meşruiyet kaynağını baştan aşağıya kurutacak böyle bir gelişmenin yıkıcı sonuçlarını fark edenlerle kendi konum ve çıkarlarına sahip çıkmak için “cumhuriyet değerleri”ne yapışan odaklar arasındaki ittifak, geçmişten bugüne “sol” düşmanlığının ortaya çıkaracağı maliyeti fark etmiştir. Ancak Kürt inkarcılığıyla takviye edilen halk düşmanlığı bu farkındalığı pratik olarak değersizleştirmektedir.

Devrimci çıkış: Ulusal egemenlik, bağımsızlık, aydınlanmacılık, devletçilik ve cumhuriyetçilik bugün hem “dönüşüm”e direnmek hem de bu yüklerden kurtulma kararlılığındaki sermaye sınıfıyla tarihsel hesaplaşma içine girebilmek için büyük değer taşımaktadır. Bu değerlerin yeniden üretilmesi ve işçi sınıfı ekseninde devrimci bir perspektife yerleştirilmesi mümkün ve zorunludur.

4. GERİCİLİKLE KAN KARDEŞLİĞİ

Süreç: Türkiye'nin dincileşmesinin içiçe geçmiş iki boyutu vardır. Bunlardan birincisi, dinci ideolojinin toplumda tuttuğu yerin sürekliliğidir. Bu açıdan, toplumdaki dinci eğilimlerin hep var olduğuna işaret edip, başından beri siyasal sistemin dışında tutulan islami ideolojilerin zaman içinde devlet dahil olmak üzere siyasal kurumları kuşatıp ele geçirmeye başladığını ileri sürenler belli ölçülerde haklıdır. Ancak dinci hareketlerin emperyalizmin ve sermayenin çeşitli gereksinimlerine denk düşen roller tarafından bugünkü etkin konumlarına taşındıkları da bir gerçektir.

Kriz: Kemalist kadroların gericilik karşısındaki tutumu, islami ideolojiyi siyasal alandan mümkün olduğunca uzak tutmak, bununla birlikte toplumsal dokunun gerici karakterinden sonuna kadar yararlanmak biçiminde özetlenebilir. Ancak cumhuriyetin yönetici kadroları ilerici düşüncenin toplumda etkinlik kazandığı her durumda gericiliği etkin bir siyasi araç olarak kullandıkça, dinin siyaset dışında tutulmasını sağlayan mekanizmalar aşındı ve bugüne gelindi. Bugün artık sistemin egemenlik mekanizmalarında merkezi bir yer kaplayan dinci gericilik karşısında, onu hep bir “araç” olarak küçük gören kemalist kadrolar tamamen çaresiz duruma düşmüşlerdir.

Devrimci çıkış: İnsanların inanç ve ibadet özgürlükleri, inanmama özgürlüğüyle birlikte koruma altına alınmalıdır. Bununla birlikte, dinin siyasal alandan tamamen çıkartılması ve toplumsal yaşamın dini kurallarca şekillendirilmesine karşı yeni bir aydınlanma seferberliği başlatılmalıdır. Emperyalizm ve sermaye sınıfı piyasa diktatörlüğünü pekiştirmek için toplumun dincileşmesini nasıl bir araç olarak kullanıyorsa, emek cephesi de ancak aydınlanmacı bir konumlanış geliştirerek sermayeyi durdurabilir. Burjuva aydınlanmacılığı ise günümüz koşullarında ancak bir hayaldir.

5. AMERİKANCILIK

Süreç: Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye'deki varlığı, bu topraklarda yaşayan her onurlu insanı derinden yaralamaktadır. Türkiye'nin cumhurbaşkanı ve başbakan adayları Vaşington'da patron huzuruna çıkarak onay istemekte, üst düzey komutanlar “şeref madalyası” taktirmek için kuyruğa girmekte, üniversitemizde hocalık yapmak için ABD'den doktora şart olmaktadır. Tarihimize bu ülkenin cinayetleri, katliamları, darbeleri serpiştirilmiştir. Bu emperyalist canavarla iyi geçinmek için, onun askeri yerine ölsün diye gençlerimizi verdik, Sovyetler Birliği üzerinde baskı kursun diye ordumuzu verdik, siyonist katillerle ortaklaşa operasyon düzenleyip Filistinlileri, Arapları katletsin diye istihbarat verdik, nükleer bomba stoklasın diye üs verdik, o hep daha fazlasını istedi. Milliyetçisi Amerikancı, liboşu Amerikancı, sosyal demokrati Amerikancı, İslamcısı Amerikancı bir ülke olduk, şimdi geleceğimizi vermeye hazırlanıyoruz!

Kriz: Yönetici sınıfların emperyalizmden korunmak için ona daha fazla yanaşma stratejisi, ABD ile ilişkilerde en uç noktaya taşınmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda emperyalist kampın liderliğini eline geçiren ABD'nin Türkiye'yi himaye etmesinin sonuçlarını kısa süre sonra hissetmeye başlayan devlet kadrolarının ve siyasetçilerin bu ülkeye yenilmezlik ve sınırsız bir güç yakıştırdıkları açıktır. Amerikancılığın yarattığı tahribatı herkesten fazla bilen, hatta ABD'nin kimi açılım ve dayatmalarından rahatsız olan bu kadroların çareyi Vaşington'un sözünden çıkmamakta görmeleri eşi benzeri olmayan bir zavallılıktır. Başat emperyalist ülke olarak ABD'nin hep daha fazlasını istemesi, bağımlı ülkelerin en küçük bir kişilik gösterisine tahammülsüzlüğü, kindarlığı ve acımasızlığı bu ülkenin yalnızca geniş toplumsal kesimler nezdinde değil, bu düzenin kritik kadrolarında dahi nefret uyandırmasına neden olmuştur. Ancak bu nefret, bağımlılık ilişkilerinin yarattığı alışkanlıklar, çaresizlik, yıllara yayılan uşaklık duygusu ve Amerikan emperyalizminin bütün kurumları bir ahtapot gibi sarması nedeniyle ABD'nin ülkemiz üzerindeki egemenliğinde herhangi bir zayıflamaya neden olmamaktadır. Bununla birlikte, giderek artan nefretin toplumun ideolojik yapısında tuttuğu yer ile, ABD'nin bölgesel gereksinimlerinin talep ettiği sömürge zihniyeti arasındaki açığı önemli bir sıkıntı kaynağıdır.

Devrimci çıkış: ABD'nin alt edilmez bir güç olduğuna ilişkin görüş, Irak'ın yanı başında yüz kızartıcı bir hal almıştır. ABD alt edilebilir ve edilmelidir. ABD'den medet ummak, ABD'yi Türkiye'yi kollamaya, kayırmaya çağırarak, ABD'yle pazarlık yapmak, ABD'ye öykünmek, ABD'ye kayıtsız şartsız teslim olmakla eşdeğerdir. Türkiye Amerikansızlaştırılacaktır. Çünkü ABD emperyalist bir güçtür, haksızlıkların, eşitsizliklerin sürmesi için kaba kuvvet uygulamaktadır, yalnız bize değil bütün insanlığa zarar vermektedir. Türkiye solu 60'lardaki büyük yükselişini "Kahrolsun ABD emperyalizmi" sloganı eşliğinde gerçekleştirmişti. Mevcut düzenin bütün dokusuna yerleşen ABD'nin memleketten defedilmesi bugün yine solun asli görevlerindedir.

6. 12 EYLÜL KARANLIĞINDAN MEDET UMMAK

Süreç: 12 Eylül 1980 darbesi, benzer bir planın ürünü olan 12 Mart 1971 darbesi ile kıyaslandığında siyaset ve toplumsal yapıya dönük çok daha kapsamlı bir müdahaledir. Uluslararası dinamiklerle birlikte Türkiye'nin iç dengeleri faşist bir cunta için elverişli koşulları sağlamış, Kenan Evren ve arkadaşları, bugün sürmekte olan karşı-devrimci dönemi büyük bir zorbalıkla açmışlardır. Darbe, bugünkü "dönüşüm"ün sacayağını oluşturan Amerikancılık, piyasacılık ve gericiliğe karşı toplumdaki bütün direnç noktalarını tasfiyeye yönelmiş ve bunda büyük ölçüde başarılı olmuştur.

Kriz: 12 Eylül düzeni, Türkiye toprağına asimetrik bir şiddet uygulamış ve solu tasfiye konusundaki sınır tanımazlık, sistemin kendi iç dengelerini de bozmuştur. Türkiye kapitalizmi aradan geçen süre zarfında gerilimleri kontrol altında tutmayı ko-

laylaştıracak güçlü bir sosyal demokrat seçenek yaratamamış, siyasal sistemin bir bütün olarak sağa kaymasının yol açtığı aşırılıkları engelleyememiştir. Ayrıca 12 Eylül'ün siyasal alanı dar bir kalıba sıkıştırmak için geliştirdiği model, generaller sayesinde toplumsal alanda her tür özgürlüğü kullanan dinci hareketin siyasal alana da girişi karşısında darmadağın olmuştur. Bunların yanı sıra, “dönüşüm” konusunda daha pazarlıkçı olmak isteyen kesim siyasal alandaki müttefiklerini “milliyetçi” ve hatta “islami” kesimlerden bulmak zorunda kalmış, her ikisinin de açık Amerikancı kimliğinden dolayı, temelde faşist tetikçilerden oluşan kadrolara bel bağlamıştır. İlginç olan, Türkiye'de bugün sistem içinde gerilimin tarafı olan her iki odağın da kendi varlıklarını 12 Eylül darbesine borçlu olmasıdır.

Devrimci çıkış: Sol için asıl önemli olan, 12 Eylül'ün bir darbe olması değil, onun faşist, karşı-devrimci, Amerikancı, piyasacı, gerici bir darbe olmasıdır. 12 Eylül'ün bu özellikleri soyut bir darbe karşıtlığı ile örtülemez. 27 Mayıs ya da 28 Şubat ile 12 Eylül'ü kıyaslamak, bütün hepsini aynı kefeye koymak solun işi değildir. Sol, askeri darbelerin Türkiye'de Amerikancı, sol düşmanı karakterine vurgu yapabilir ama sermaye diktatörlüğünün tarihsel hamlelerinin genel bir “darbe karşıtı” söylemin içinde erimesine izin vermez. Bizim görevimiz, 12 Eylül'ü bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırmak bir mücadele başlatmaktır. Evren ve ölmüş ya da hayattaki diğer cuntacıların yargılanmasının yanı sıra, Turgut Özal ve Süleyman Demirel dönemlerinin masaya yatırılması, Türkiye'nin bugünkü durumu ile 12 Eylül icraatları arasındaki her tür ilişkinin ortaya çıkarılması, 12 Eylül Anayasası'nın karşısına “sivil” değil, toplumcu bir anayasanın konması esastır.

7. KÜRT DÜŞMANLIĞI

Süreç: Kuruluşun halka dönük çekincelerinin en trajik sonuçlarından biri Kürt başlığında ortaya çıktı. Kemalist kadroların halkı dışarıda tutma eğilimi, Kürtleri kapsamak söz konusu olduğunda Kürt feodalleriyle işbirliğine dönüştü. Dolayısıyla Cumhuriyet kuruldu diye kendini Türk hissetmek zorunda olmayan Kürt halkının sistemle entegrasyon sorunu, Kürt aşiret reisleriyle kurulan ittifaka havale edildi. Bu ittifak zaman zaman bozuldu, kimi dönemlerde ise Kürt yoksullarının, sert bir biçimde bastırılan tepkileri ortaya çıktı. Ancak yönetici sınıfın inkar politikası hiç değişmedi. Tamamen dışlanan ve var olmaları kendilerini inkar koşuluna bağlanan Kürtlerin bazı unsurları emperyalist ülkelere medet ummaya başladılar.

1960'lara gelindiğinde ise Kürt halkının Türkiye solunun yükselişine umut bağladığı görüldü. Türkiyeli bir çözümün olanaklı olduğu ortaya çıktı. Bu yol, tıpkı daha sonra 1970, 80 ve 90'larda olduğu gibi, sola dönük ölçsüz şiddet ve Kürt sorununu “imha” ile çözme inadı yüzünden kapatıldı. ABD ve Avrupa Birliği'nin bölgeye dönük müdahalelerinin iyice arttığı 2000'li yıllarda ise Kürt sorununda inisiyatifin tamamen emperyalist ülkelere geçtiği görüldü.

Kriz: Kürt sorunu, kendini ABD ve Avrupalı emperyalistlerin bölgesel açılımlarından korumak için onlarla tam boy işbirliği arayışındaki Türkiye burjuvazisinin hesaplarını bozdu. Türkiyeli bir çözüm olanaksızlaştırıldıkça Kürt siyasetinde de emperyalist planlarda yer edinme arayışı ön plana çıkmaya başladı. ABD kendisiyle “işbirliği tekeli” arayan Türk ve Kürt unsurlarını birbirlerine karşı kullanırken Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda hiç de sağlam olmayan temeller üzerine inşa edilen birlik iyice kırılğan hale geldi. Türkiye'nin egemen sınıfları ABD ve Avrupa Birliği'nin bölgesel politikaları karşısında uzun süren bir paralizasyon yaşadktan sonra, işi oluruna bırakmaya karar verip teslim oldular. Artık gündemde olan, çerçevesini büyük ölçüde ABD'nin çizdiği bir “çözüm”dür. Bu “çözüm”ün alternatifi olduğu sanılan kanlı “imha” ve “inkar” politikaları ABD'nin elini güçlendirmekten başka bir şeye yaramamıştır.

Devrimci çıkış: Türkiye'de yeni bir kuruluş, ancak sınıf karakteri baskın bir halkçı damarla mümkündür. Bu damarın “milli” ayrımlarla kirletilmesine asla izin verilmemelidir. Türkler ve Kürtler diğer uluslarla birlikte yeni bir yaşam kuracaklarsa, birbirlerini “öteki” olarak tarif etmek yerine, gerçekten ortak bir değerler sistemi oluşturmalı, tamamen eşit ve hiçbir ulusa özel bir ayrıcalık tanımayan bir siyasal örgütlenmenin yolunu açmalıdırlar. Bu anlamda “Türk” ulusunun bu coğrafyadaki asli unsur olduğuna ilişkin tarihsel yanılığ bütünü sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmalıdır. Cumhuriyetin çok öncelerinden itibaren, henüz Osmanlı İmparatorluğu dağılma sürecine girmeden, herhangi bir etnik referansa dayanmaktan çok, bir coğrafyayı tanımlamak için kullanılan “Türkiye” adlandırmasını yeniden meşrulaştırmanın ve emperyalizme karşı bu coğrafyada yaşayan tüm emekçilerin ortak tarihsel mirasını korumanın biricik yolu budur. Bu yolu açmak için, ülkemizin bütünü uluslarından emekçilerinin bütünü uluslardan sömürücü ve işbirlikçilere karşı konumlanması ve mücadele etmesi gerekir.

8. AVRUPA BİRLİĞİ SAPLANTISI

Süreç: AET, AT ve Avrupa Birliği ile entegrasyon Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal stratejisi olarak ilan edildi ve bu özelliğini hâlâ koruyor. Geçmişten bugüne, birçok yetkili Avrupa Birliği'ne üyeliğin esas itibariyle bir güvenlik sorunu olduğunu dile getirdi. Zaten Türkiye'nin başta Almanya olmak üzere Avrupalı ülkelerle ekonomik ilişkilerinin gelişmesi için AB'ye üyeliğin gerekmediği aradan geçen sürede gözükte.

Ancak Sovyetler Birliği'nin dağılmasına kadar, emperyalizme bağımlılık ilişkilerini siyasi ve askeri açıdan ABD, ekonomik açıdan temelde Avrupa ile geliştiren Türkiye'nin 1991 sonrasında dış dünyaya ilişkin tehdit algısında ciddi bir karmaşa ortaya çıktı.

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda hem Kurtuluş Savaşı'nın açtığı olanağı, hem emperyalist ülkeler arasındaki çelişkileri, hem de Sovyet Devrimi'nin kapitalist dünyada yarattığı paniği değerlendiren Kemalist kadrolar, hiçbir biçimde güvenmedikleri emperyalist dünyaya yanaşarak onların tehditlerini bertaraf etmeyi tercih etmişlerdi. Zaman içinde bu strateji tamamen anti-sovyetizmle anlandırıldı. “Sovyet tehdidi” Türkiye Cumhuriyeti'ni emperyalist ülkelerin ilgisinden uzak tutuyordu. Buna karşın, kapitalizmin ülke içindeki gelişme dinamikleri Sovyetler Birliği'ne karşı mücadelenin gerekleriyle birleşince, bu politika Türkiye Cumhuriyeti'ni ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin oyuncağı durumuna getirdi. Sovyetler Birliği'nin ortadan kalkmasıyla Türkiye'nin en temel dış politika dayanağı da yitip gitmişti. Kısa süre sonra emperyalizmin Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu'da yeni düzenlemeler yaparken Türkiye'yi dışarıda bırakmayacağını sezen yönetici sınıf çareyi Avrupa Birliği sürecini hızlandırmakta buldu. Başka hiçbir Avrupa Birliği üyesine dayatılmayan üyelik koşulları Türkiye'nin önüne kondu. Gümrük Birliği anlaşmasıyla AB'ye büyük kaynaklar transfer eden Türkiye'nin sanayisi ve tarımı Avrupa'nın kontrolüne geçti, ulusal egemenlik büyük bir yara aldı.

Kriz: Avrupa Birliği'ne “güvenlik” kaygısıyla sarılan ve “içine girsek kimse bize dokunmaz” kolaycılığıyla hareket eden kesimlerin, Avrupalı emperyalistlerin aynı sürece “Türkiye'yi çözücü” bir anlam yüklediklerini fark ettikleri anda, yapacakları bir şey kalmamıştı. Türkiye Cumhuriyeti'nin bugünkü egemenleri Avrupa'dan gelen tehditi bir an önce onun parçası olarak savuşturmak dışında bir çözüm hâlâ üretebilmiş değil. Türkiye'yi AB yardımı olmadan çözemeyeceğini anlayan ABD'nin de Avrupa'yı aynı zamanda ciddi bir entegrasyon sorunuyla başbaşa bırakmak için Türkiye'yi AB'nin içine doğru itirmesi, yönetici sınıfımızın yalnızca ABD'ye yaslanan bir strateji geliştirmesini olanaksızlaştırmakta ve AB başlığındaki açmazı daha da derinleştirmektedir.

Devrimci çıkış: ABD emperyalizmini Avrupa Birliği ile dengelemek, demokratikleşmek için AB'den yararlanmak, AB içinde emek eksenli bir mücadele yürütmek gibi stratejiler son tahlilde Avrupalı emperyalistlerin ekmeğine yağ sürecektir. Süreç henüz tamamlanmış olmaktan uzaktır ve Türkiye'de işçi sınıfı hareketi, Avrupa Birliği üyelik sürecine direnebildiği oranda gerçek bir toplumsal güç haline gelecektir. Yurtseverlik, ABD emperyalizmiyle Avrupalı emperyalistlere karşı kararlı ve tutarlı bir mücadeleyi gerektirmektedir. Hedef, şu ana kadar Avrupa Birliği'ne verdiklerimizin, yitirdiklerimizin emekçi sınıflar adına geri alınması, ülkemizin bağımlılık zincirlerinden bir tanesinin parça parça edilmesidir.

9. NATO'CULUK URU

Süreç: Türkiye, 1949'da kurulan NATO'ya 1952'de kan bedeli ödeyerek üye oldu. Amerikan çıkarları için Kore'ye asker yollanması aslında Türkiye'nin bütün bir NA-

TO serüvenini özetlemektedir. NATO, iddia edilenin tersine Türkiye'nin güvenliği ni sürekli tehdit etmiş, komşularıyla bir dizi gerilim yaşamasına neden olmuş, ABD emperyalizminin ülkenin bütün kritik kurumlarına yerleşmesine yol açmış, Türkiye'yi siyasi cinayetler, darbeler ve katliamlar ülkesi haline getirmiştir. NATO üyeliği, tıpkı Avrupa Birliği'ne üyelik perspektifi gibi ülkenin ulusal politikası olarak kabul görmektedir. Ancak NATO konusundaki “burjuva mutabakat” benzersizdir. NATO'nun Avrupa Birliği kadar olsun sorgulanmaması, Türkiye'de sistem içi aktörlerin bağımsızlık söylemlerinin ne kadar ikiyüzlü ve temelsiz olduğunun kanıtlarındandır. Devlet görevlilerinin “dış mihrakların ülkeyi bölmek ve parçalamak istediği”ne ilişkin şikayetlerine sık tanık olunan son yıllarda dahi NATO'ya sınırsız katkı sunulmaya devam edilmesi, Türkiye'de yönetici sınıfın ihanetinin boyutlarını da göstermektedir. Bu ihanet, NATO'nun 1991 sonrasındaki hızlı genişlemesine verilen ısrarlı destekle de hissedilmektedir. NATO, genişledikçe ulus devletleri parçalamakta, yok etmekte, Türkiye ise bu operasyonlara aktif destek vererek felaketine koşmaktadır.

Kriz: Türkiye'nin yönetici sınıfı, emperyalist ülkelerden korunmak için onlarla işbirliği yapmak ilkesini en verimli biçimde NATO'da hayata geçirdiği düşüncesindedir. Her ülke gibi veto yetkisine, karar mekanizmalarında şeklen de olsa söz hakkına ve örgüt içinde ikinci büyük kara ordusuna sahip olmayı yeterli güvence sayan ve NATO açısından vazgeçilmezliğine bel bağlayan Türkiye'nin egemenlerinin 1991 sonrasındaki dünya düzenini kavrayacak ufku olmadığı ortaya çıkmıştır. 1991 sonrasında emperyalist müdahalelerin bizim coğrafyamızda yoğunlaşmasının Türkiye'nin vazgeçilmezlik ve önemini pekiştirdiğini sanan siyasi iktidarlar, müdahalelerin boyutlarını gördükçe paniğe kapılmışlardır. NATO'nun Yugoslavya'nın parçalanması için üstlendiği kirli misyona büyük hevesle katılan Türkiye, daha sonraki başlıklarda emperyalistlerden gelen talepleri karşılamakta zorlanmaya başlamıştır. Karadeniz'in NATO'ya açılmasına çeşitli nedenlerle çekince koyan ve Afganistan'a muharip birlik yollamaktan kaçınan Türkiye üzerindeki baskı giderek artmaktadır. Üstelik Türkiye, NATO'nun genişlemesine verdiği sınırsız destek nedeniyle, en az kendisi kadar arzulu NATO üyelerinin rekabeti ile de karşı karşıya kalmıştır. Romanya ve Bulgaristan birer üye olarak, Ukrayna, Gürcistan ve Azerbaycan birer aday üye olarak Türkiye'nin “önemi”ni sarsmaktadır. Buna şimdilik NATO'yla bağlantılandırılmayan ama ABD'ye önemli olanaklar sunan Irak da eklendiğinde, Türkiye'nin NATO üzerinden ABD'ye yardım ettikçe nasıl köşeye sıkıştığı daha iyi anlaşılmaktadır. Düzen güçleri içinde bu sıkışmanın yarattığı baskıya direnebilecek güç olmadığından yakın gelecekte Türkiye'nin ABD'nin bölgesel planlarına tamamen boyun eğmek zorunda kalacağı rahatlıkla öngörülebilir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti, “boyun eğerek”, büyük felakete doğru koşar adım gitmektedir.

Devrimci çıkış: NATO, halkımızın düşmanıdır. NATO'dan çıkmak, Türkiye'de toplumsal kurtuluş mücadelesinin en temel hedeflerindedir. Bu hedef hiçbir biçim-

de ertelenemez. Bugünden yönetici sınıf üzerinde NATO'culuğun vatana ihanetle özdeş olduğuna ilişkin güçlü bir siyasal ve ideolojik baskı kurulmalı, emekçi kitlelerin bu kanlı örgüte ilişkin kayıtsızlığı giderilmeden Türkiye'de emperyalizme karşı mücadelede bir adım dahi ilerlenemeyeceği hesaba katılmalıdır.

10. PİYASA FETİŞİZMİ

Süreç: Türkiye Cumhuriyeti'nin başından beri kapitalist yolu tercih ettiği tartışmasız bir gerçek. Yönetici sınıf sürekli olarak bunun gereklerini yerine getirdi, önceleri sermaye sınıfının fizik zayıflığını gidermek için devletin bütün olanaklarını kullandı, zaman içinde yabancı sermaye bağlantılarını geliştirdi, montaj sanayinin motor güç olduğu bir evreyi kapattı, ithal ikameci dönemin ardından kesintisiz bir neo-liberal sürecin önünü açarak ülkenin bütün iplerini uluslararası ve yerli tekelere bıraktı. Devletin piyasa güçleri karşısındaki göreceli özerkliği neredeyse tamamen silindi, bunun yerine, emekçi sınıflara hiçbir hareket olanağı bırakmayan ve yaşamın tüm alanlarını metalaştıran bir sermaye diktatörlüğü tesis edildi. Ülkenin bütün maddi ve kültürel zenginlikleri, egemenliği, beşeri kaynakları bu diktatörlük eliyle ölüme yatırılmış durumda. En kritik işletmeler yerli ve yabancı tekelere satıldı, kritik bazı endüstriler tasfiye edildi, hayvancılık öldürüldü, ürün yapısından tohuma varıncaya kadar tarımsal üretimde tamamen bağımlı duruma gelindi, enerji politikalarımız uluslararası tekelere teslim edildi, ülke inanılmaz bir borç stoğunun içine yuvarlandı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin, gerekli gördüklerinde halka en acımasız bir biçimde davranan siyasetçileri ve sivil-asker bürokrasisi, piyasa güçleri karşısında süt dökmüş kediye dönmekte ve sermaye sınıfının içinde bir yer tutabilmek için kendilerine sunulan olanakları değerlendirmenin yollarını araştırmaktadırlar. Bu yolu seçmeyen az sayıdaki onurlu siyaset ve devlet kadroları ya susturulmuş ya tasfiye edilmişlerdir.

Kriz: Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumlarının ve siyasal alanın piyasa karşısında her tür hareket serbestliğini yitirmesi, onun asgari devlet olma özelliklerini de ortadan kaldırmaktadır. Türkiye çapında bir ülkenin bütünüyle “tüccar zihniyeti” ile idare edilmesinin hem sermaye egemenliğinin orta ve uzun erimli çıkarları açısından hem de yönetici sınıfın misyonları açısından yarattığı sıkıntı küçümsenemez. Bununla birlikte piyasa terörünün asıl yıkıcı etkisi doğal olarak emekçi kitleler üzerindedir.

Devrimci çıkış: Piyasa bulaştığı her yeri çürütür. Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna damga vuran değerlerin tek bir tanesinin dahi piyasa ekonomisinde yaşam şansı bulunmamaktadır. Türkiye'nin piyasanın devlet eliyle kısmen de olsa regüle edildiği koşullara geri dönmesi de söz konusu değildir. Piyasanın sınırlanması, karma ekonomi, ulusal ya da ulusalcı sermaye gibi kavramların gerçek karşılığı bulunmamaktadır. Türkiye'nin piyasa karşısındaki tek seçeneği kamuculuktur.

11. TOPLUM ÇIKARLARININ AYAKLAR ALTINA ALINIŞI

Süreç: Türkiye Cumhuriyeti 12 Eylül 1980'den sonra kamusal alanın sistematik bir biçimde daraltıldığı, kamu hizmetlerinin tasfiye edildiği, kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirmeler yoluyla talan edildiği bir ülke haline gelmiştir. Sosyal güvenlik sistemi çökertilmiştir. İnsanların barınma, ulaşım, ısınma, aydınlatma, temizlik, eğitim, sağlık gibi en temel gereksinimleri piyasa mekanizmalarına terk edilmiştir. Kıyılarımız yerli ve yabancı sermaye tarafından işgal edilmekte, ormanlarımız satılmakta, akarsularımız özel sektöre devredilmekte, yeraltı zenginliklerimiz emperyalist şirketlere bırakılmaktadır. Yerel yönetimler neredeyse bütün hizmetlerini taşeron firmalara devretmiş, özel güvenlik şirketleri devletin tekelinde olması gereken bazı görevleri doğrudan üstlenir hale gelmiştir. Türkiye'de artık toplum çıkarlarından, kamusal alandan söz etmek olanaksızdır.

Kriz: Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün uzuvlarıyla satılığa çıkarılması, onun kurumsal yapısını doğrudan etkilemektedir. Kamusal alanın ortadan kalktığı, toplumsal çıkarların kırıntısından söz edilemeyecek bir ülkede dış politika, hukuk, güvenlik gibi alanlarda köklü değişikliklerin kendini dayatması kaçınılmazdır. Zaten “dönüşüm”ün artık son evresine geçilmiş durumdadır. Ancak Türkiye'de üstyapı kurumlarının ekonomik alandaki dönüşümün ritmini tutturması olanaksızdır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde yeni gerginliklerin, kırılma ve krizlerin ortaya çıkması beklenmelidir.

Devrimci çıkış: Türkiye özel çıkarlar adına yürütülen saldırıya toplum adına benzer bir kapsam ve şiddette yanıt verilmeksizin düzliğe çıkamaz. Bugün uluslararası düzeyde de hüküm sürmekte olan eşitsizlikler “kamu”nun bütünüyle tasfiyesi noktasına gelmiştir. İnsanlık, başka ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de köleleştirilmenin eşiğindedir. Bu süreç yarım yamalak önlemlerle, ılımlı çözüm önerileriyle durdurulamaz. Toplumsal çıkarlar, kamu mülkiyeti ve onun bugün temel somutlaşmış biçimi olan devletçilik savunulmaksızın insanlık ayağa kalkamayacaktır.

12. TOPLUMU ÇÜRÜTMEK

Süreç: Yönetici sınıflar toplumu bilerek, isteyerek, planlı bir biçimde çürütmüşlerdir. Sömürücü bir düzende aydınlık, dayanışmacı, adalet duygusuna sahip bir nüfusun başa bela olacağını düşündüklerinden, hemen her aracı kullanarak korkak, hakkını aramayan, bencil, cahil kişilerin çoğalması için uğraşmışlardır. Burada 12 Eylül 1980 darbesinin halkımızı kirletmek açısından benzersiz bir rolü olmuştur. Kenan Evren ve arkadaşları zalimlikleriyle korku ve bananecilik, üniversitelere dönük saldırılarıyla akıldışılık, işçi sınıfına dönük baskılarla pısrıklık ve bencilik, İmam Hatip Liseleri'ne düşkünlükleriyle gericilik, birahaneleri yaygınlaştırmalarıyla kokuşmuşluk, güdümlü mahkemeleriyle adaletsizlik yaymışlardır. Hemen ardından

Turgut Özal köşe dönmeçiliği, Amerikancılığı, tüketim çılgınlığını ve televizyon manyaklığını yaygınlaştırmıştır. Süleyman Demirel, Tansu iller hükümetleri de çürümeye kendilerince çok şey katmaktan geri durmamış, devamında tüm siyasi iktidarlar aynı doğrultuda kesintisiz müdahalelerle ağır bir toplumsal tahribat yaratmışlardır. Haksız kazanç, asalaklık, tembellik, hırsızlık, görgüsüzlük, ihbarcılık, teşhircilik, kaba kuvvet, zorbalık ve zevksizlik meşrulaşmıştır. Adalet duygusu ortadan kalkmıştır. Sanatsal yaratım yerini çirkinliğe tapınmaya bırakmıştır. Kültürel mirasımız yağmalanmış, dilimiz bozulmuş, emperyalist ideoloji toplumun bütün kesimlerini etkisi altına almıştır. Eğitim sistemi piyasacılığın ve gericiliğin elinde, okumayan ama televizyon seyreden, tartışmayan ama kavga eden, dinlemeyen ama gürültü çıkaran, haklıya kulak kabartmayan ama güçlüye tapan bir gençlik yaratmak için düzenlenmiştir.

Kriz: Çürüme öylesine bir hal almıştır ki, insan kaynakları sermaye sınıfının ekonomik ve siyasal gereksinimleri karşılamakta dahi zorlanıyor. Burjuvazinin sözcüleri zaman zaman çürümenin boyutlarından şikayet ediyor, çözüm yolları öneriyorlar. Ama bir yandan da çürümenin motoru olan piyasa güçleri her tarafı fethediyor. Hastaneler ticarethaneye dönüşünce hekimler ürüyor, üniversiteler paralı olunca akademisyen ürüyor, sponsora mahkum olunca sanatçı ürüyor, kâr hırsı hukuk tanımadıkça yargı mensubu ürüyor, ordu profesyonelleştikçe asker ürüyor.

Devrimci ıkış: Çürüme, toplum mücadele etmeye ve hakkını aramaya başladığında yavaşlayacak; Amerikancılık, piyasacılık, gericilik püskürtüldüğünde gerileyecek, sermaye düzeni alt edildiğinde ortadan kaldırılacak. Çürümenin panzehiri örgütlü siyasi mücadelededir.